

HIS A25

VT 2019

Historia: Fortsättningskurs

30 högskolepoäng

Fastställd av institutionsstyrelsen 2017-04-28 och 2018-05-25

Delkurs 1 *Tematisk fördjupningskurs* (7,5 högskolepoäng)

Välj mellan Det moderna trettioåriga kriget

Kursen syftar till att låta de studerande reflektera över och analysera perioden från första världskrigets utbrott till andra världskrigets slut som en enda sammanhängande period, med tonvikt på historiska processer och strukturer som verkade kontinuitetsskapande och sammanhållande, men också på de brottytor och förändringsperspektiv som ändå kan identifieras. I kursen kommer avgörande händelser under perioden som tillmäts stor betydelse både i den samtida kontexten, i jämförande analyser och i den efterföljande historiografiska och historiekulturella bearbetningen att identifieras och diskuteras. Dessa analyser kommer i hög grad att knytas till realhistoriska och symboliska platser med stor tyngd: Sarajevo, Verdun, Petrograd, Versailles, Weimar, Rapallo, Locarno, Wall Street, Gulag, München, Vichy, Auschwitz, Stalingrad, Horoshima och flera andra.

Litteratur

Arendt, Hannah, *The Origins of Totalitarianism*, kap. 10–13, San Diego, New York & London: Harvest 1975 (1951; finns i ett stort antal upplagor, även på svenska), ca 150 sidor (ca 200 SEK)

Karlsson, Klas-Göran, *Det moderna trettioåriga kriget. Europa 1914–1945*, Stockholm: Natur & Kultur 2019, 320 s. (224 SEK; utkommer den 5 januari)

Snyder, Timothy, *Bloodlands: Europe between Hitler and Stalin*, New York: Basic Books 2010, ca 200 s. i urval (330 SEK)

Traverso, Enzo, *Fire and Blood: The European Civil War, 1914–1945*, London & New York: Verso 2017, 275 s. (116 SEK)

och Religion och emancipation, individ och kollektiv från reformationen till 1900-talet
Hur tedde sig livet i Norden under en tid då – liksom i många av dagens muslimska länder – religionen utgjorde samhällets fundament och dess utformning var ett hett tema som kunde sätta hela samhällen i brand? Hur påverkades samhället och människors villkor och tänkande av upplysningens och franska revolutionens idéer då gamla hierarkier ifrågasattes och individens rättigheter alltmer kom i fokus? Hur påverkades individ och samhälle av 1800-talets nya frihetsdiskurs och emancipationsprocesser? Och vilken roll har kristendomen spelat i det moderna samhället? Dessa frågor bildar utgångspunkten för denna kurs, som med fokus på Sverige och Norden och med utblickar mot det övriga Europa belyser samspelet mellan individ, samhälle och kultur från reformationen och fram till 1900-talets förra del. Kursen lyfter fram begrepp som konfessionalisering och sekularisering, individ, klass och genus, offentligt och privat, modernitet och tradition.

Kursen fokuserar dels på *kyrkans och religionens roll*, dels på *det framväxande moderna samhället och dess betydelse för individ och samhälle*.

Kursens mål är att ge ökad kunskap om och förståelse för:

- Religionens roll som bas; normerande, identitetsskapande och kulturell faktor i samhället
- Medborgarskapsproblematiken och den spänningsfyllda relationen mellan stat, individ och samhälle
- Teoretiska begrepp kopplade till forskning om religion, medborgarskap och kön

Kursens består av följande sex delmoment

- Reformationen och hustavlans samhällsordning
- Folklig tro och kyrklig lära
- Offentligt och privat för kvinnor och män
- Kristendomen i det moderna samhället
- Borgerlighet, bildning, och genus
- Klasser och folkrörelser

Undervisningen består av *föreläsningar* och *diskussioner* i anslutning till litteraturen. Kursen inleds med en föreläsning relaterad till kursens båda huvudteman. Därefter följer sex seminarieövningar, tre till varje huvudtema, med utgångspunkt från den obligatoriska litteraturen. Diskussionen tar sin utgångspunkt i frågor som finns i det häfte som delas ut i samband med introduktionen. Seminarierna är obligatoriska. Vid de två sista seminarierna diskuteras de fritt valda böckerna. Varje student väljer en bok från listan över valfri litteratur och ger en kort presentation av denna (ca 5 minuter).

Obligatorisk litteratur till seminarium 1, 2 och 5

Seminarium 1: Reformationen och hustavlans samhällsordning

Ankarloo, Bengt, *Satans raseri. En sannfärdig berättelse om det stora häxoväsendet i Sverige och omgivande Länder*, 2011 (2007), s. 45-50, 84-98, 130-135, 200-218 (42 s.) Texterna finns på google

books:<http://books.google.se/books?id=fO4cPrFXFswC&printsec=frontcover&hl=sv#v=onepage&q&f=false>

Berntsson, Martin, *Klostren och reformationen. Upplösningen av kloster och konvent i Sverige 1523-1596*, 2003, s. 274-312 (38 s.)

Lindstedt Cronberg, Marie, ”Den patriarkala familjen – naturrätt, hustavla och rättslig uppfattning”: *Med våldsam hand; Hustrumisshandel i 1800-talets Sverige. En studie av rättsliga, kyrkliga och politiska sammanhang*, Lund 2009, s. 36-42 (7 s.)

Wåghäll Nivre, Elisabeth, Larsson, Olle, *Reformationstiden. Kultur och samhällsliv i Luthers Europa*. 2000, s. 15-28, 67-72, 122-131, 201-207 (34 s.)

Seminarium 2: Folklig tro och kyrklig lära

Malmstedt, Göran, *Bondetro och kyrkoro. Religiös mentalitet i stormaktstidens Sverige*. 2002 (196 s.)

Seminarium 5: Kristendomen i det moderna samhället

Jarlert, Anders, "Det långa 1800-talet som en andra konfessionell tidsålder": Rune Imberg & Torbjörn Johansson (red.), *Nåd och sanning. Förssamlingsfakulteten 10 år*. Göteborg 2003, s. 87-98 (11 s.)

McLeod, Hugh, *Secularisation in Western Europe, 1848-1914*, 2000, s. 234-247 (13 s.)

Wejryd, Cecilia, "Tiden från 1860-1910 – väckelse och en andra konfessionalisering": *Kyrka i Sverige: introduktion till svensk kyrkohistoria*, Stockholm 2013, s. 269-274, 283-292 (14 s)

Werner, Yvonne Maria, *Kvinnlig motkultur och katolsk mission. Sankt Josefsstrarna i Danmark och Sverige 1856-1936*. Stockholm 2002, s. 42-46, 93-103, 139-148 (23 s.)

Totalt antal sidor: 378

Obligatorisk litteratur till seminarium 3, 4 och 6

Seminarium 3: Identitet och modernitet, genus, offentligt och privat

Ambjörnsson, Ronny: "Om den europeiska identitetens historiska rötter": *Folkets historia* årg.23 nr 1, 1995, s. 2-13 (12 s.)

Berggren, Henrik/Trägårdh, Lars: Kap. 2 och 3 ur *Är svensken människa? Gemenskap och oberoende i det moderna Sverige*. Norstedts 2006, s. 33-76 (43 s)

Rydström, Jens/Tjeder, David: Kap. 1 och 2, ur, *Kvinnor, män och alla andra. En svensk genushistoria*, Studentlitteratur 2009, s. 21-89 (69 s.)

Seminarium 4: Bildning, genus, klass och folkrörelser

Nilsson, Fredrik, "Martyrer och respektabla kvinnor. Osäkra identiteter inom Frälsningsarmén vid 1800-talets slut." *Individer i rörelse. Kulturhistoria i 1880-talets Sverige*, red. Birgitta Svensson & Anna Walette, Makadam 2012, s 161-193 (32 s)

Olsson, Björn, "Det intellektuella livets nya former": *Den bildade borgaren. Bildningssträvan och folkbildning i en norrländsk småstad*, Carlssons 1994, s.47-87 (40 s.)

Tjeder, David, "Konsten att bli herre öfver hvarje lidelse": *Manligt och Omanligt i ett historiskt perspektiv*, red. Anne Marie Berggren, FRN 1999, s. 177-192 (15 s.)

Ullman, Annika: "Anna Ahlström – stiftarinna": *Förbjuden frukt på kunskapens träd. Kvinnliga akademiker under 100 år*, red. Britt Marie Fridh-Haneson, Ingegerd Haglund, Atlantis 2004, s. 83-105 (22 s.)

Ulvros, Eva Helen: Kap. 5 "På väg ut i offentligheten": *Fruar och mamseller. Kvinnor inom sydsvensk borgerlighet 1790-1870*, Lund 1996, s. 273-288 (15 s.)

Seminarium 6: Identitet, genus, klass och folkrörelser

Berggren, Henrik/Trägårdh, Lars: Kap. 13 ur *Är svensken människa? Gemenskap och oberoende i det moderna Sverige*. Norstedts 2015, s. 376-419 (43 s)

Blomberg, Eva, "Konsten och garderoben. Personlighet och mode 1900-1950": *Iklädd identitet. Historiska studier av kropp och kläder*, red. Madeleine Hurd, Tom Olsson, Lisa Öberg, Carlssons 2005, s. 184-218 (34 s.)

Ulvros, Eva Helen, "Den nya kvinnan": *Individer i rörelse. Kulturhistoria i 1880-talets Sverige*, red. Birgitta Svensson & Anna Walette, Makadam 2012 (30 s.)

Åkesson, Lynn: "Veta sitt värde": *Modärna tider. Vision och vardag i folkhemmet*, red. Jonas Frykman och Orvar Löfgren, Lund 1985, s. 353-420 (67 s.)

Finns i 17 exemplar på olika bibliotek i Lund, varav 12 exemplar på Wrangel

Totalt antal sidor: 425

OBS! Texterna ska vara inlästa till varje lektionstillfälle! Om man missar ett kurstillfälle eller inte är aktiv på lektionen, ska en skriftlig redogörelse för texterna lämnas in. Frånvaro från mer än två gånger medför att man får gå om kursen.

Litteratur för specialuppgift

Alvunger, Daniel, *Nytt vin i gamla läglar: Socialdemokratisk kyrkopolitik under perioden 1944-1973*, 2006

Ambjörnsson, *Den skötsamme arbetaren. Idéer och ideal i ett norrländskt sågverkssamhälle 1880-1930*, 1988

Ankarloo, B., *Helvetet. Döden och de eviga straffen i Västerlandets kristna tradition*, 2003

Ankarloo, B., Henningsen, B., *Häxornas Europa 1400-1700. Historiska och antropologiska studier*, 1987

Ankarloo, B., *Satans raseri. En sannfärdig berättelse om de stora häxoväsendet i Sverige och omgivande länder*, 2007

Arvidsson, Ann-Sofie, *Makten och döden. Stat och kyrka möter efterlevande under ett långt 1700-tal*, 2007

Barry, J. et al (eds), *Witchcraft in Early Modern Europe*, 1996

Berggren, Lars, *Ångvisslans och brickornas värld. Om arbete och facklig organisering vid Kockums Mekaniska Verkstad och Carls Lunds fabrik i Malmö 1840-1905*, 1995

Berntsson, B., *Klostren och reformationen. Upplösningen av kloster och konvent i Sverige 1523-1596*, 2003

Bjurman, Eva Lis, *Catrines intressanta blekhet. Unga kvinnors möte med de nya kärlekskraven 1750-1830*, 1998.

Björk, Gunnela, *Att förhandla sitt medborgarskap. Kvinnor som kollektiva politiska aktörer i Örebro 1900-1950*, 1999

Bladh, Christine, *Månglerskor. Att sälja från korg och bod i Stockholm 1819-1846*, 1992.

Blomberg, Eva, *Män i mörker. Arbetare, reformister och syndikalister. Politik och identitet i svensk gruvindustri 1910-1940*, 1995.

Blomqvist, Håkan, *Socialdemokrat och antisemit?: den dolda historien om Arthur Engberg*, 2001

Blückert, Kjell, *The Church as A Nation: a study in ecclesiology and nationhood*, 2000

Bokholm, Sif, *En kvinnoröst i manssamhället. Agda Montelius 1850-1920*, 2000

Bokholm, Sif, *I otakt med tiden. Om rösträttsmotstånd, antipacifism och nazism bland svenska kvinnor*. Atlantis 2008

Carls, Lina, *Våp eller nucka? Kvinnors högre studier och genusdiskursen 1930-1970*, 2004

- Carlsson Wetterberg, Christina, "...bara ett öfverskott af lif..." En biografi om Frida Stéenhoff (1865-1945), 2010
- Chadwick, Owen, *The secularization of the European mind in the nineteenth century*, 1990.
- Christopher Clark, Wolfram Kaiser (eds.) *Culture Wars. Secular-Catholic Conflict in Nineteenth-Century Europe*, 2003
- Claesson, Urban, *Folkhemmets kyrka. Harald Hallén och folkkyrkans genombrott. En studie av socialdemokrati, kyrka och nationsbygge med särskild hänsyn till perioden 1905-1933*, 2004
- Davidoff, L. & Hall, C., *Family Fortunes. Men and Women of the English Middle Class 1780-1850*. Hutchinson 1987
- Duffy, E., *The Voices of Morebath – Reformation & Rebellion in an English Village*, 2001
- Englund, Boel & Kåreland, Lena, *Rätten till ordet. En kollektivbiografi över skrivande Stockholmskvinnor 1880-1920*, 2008
- Eskilsson, Lena, *Drömmen om kamratsamhället. Kvinnliga medborgarskolan på Fogelstad*, 1991
- Florin, Christina & Johansson, Ulla, "Där de härliga lagrarna gro...". *Kultur, klass och kön i det svenska läroverket 1850-1914*, 1993
- Florin, Christina, *Kampen om katedern. Feminiserings- och professionaliseringsprocessen inom den svenska folkskolans lärarkår 1860-1906*, 1987
- Florin, Christina, *Kvinnor får röst. Kön, känslor och politisk kultur i kvinnornas rösträttsrörelse*, 2006
- Forster, M. R., *The Counter Reformation in the Village: Religion and Reform in the Bishopric Speye, 1560-1720*, 1992.
- Frangeur, Renée, *Yrkeskvinna eller makens tjänarinna? Striden om yrkesrätten för gifta kvinnor i mellankrigstidens Sverige*, 1998
- Gelfgren, Stefan, *Ett utvalt släkte: väckelse och sekularisering. Evangeliska fosterlandsstiftelsen 1856-1910*, 2003
- Ginzburg, Carlo, *Osten och maskarna. En 1500-tals mjölnares tankar om skapelsen*, 1996
- Greiff, Mats, *Kontoristen. Från chefens högra hand till proletär*, 1992
- Gross, Michael B., *The war against Catholicism : liberalism and the anti-Catholic imagination in nineteenth-century Germany*, 2004
- Gunnarsson, Lars, *Kyrkan, nazismen och demokratin. Åsiktsbildning kring svensk kyrklighet 1919-1945*, 1995, s. 41-154.
- Göransson, Anita, *Från familj till fabrik. Teknik, arbetsdelning och skiktning i svenska fabriker 1830-1877*, 1988
- Hammar, Inger, *Emancipation och religion. Den svenska kvinnorörelsens pionjärer i debatt om kvinnans kallelse ca 1860-1900*, 1999
- Hammarström, Per, *Nationens styvbarn. Judisk samhällsintegration i några Norrlandsstäder 1870-1940*, 2007

- Hartman Söderberg, Ingrid, *Vidunder till kvinnor. Sju systrar som pionjärer i yrkesliv och offentlighet 1860-1935*, 2004
- Hasselberg, Ylva, *Den sociala ekonomin. Familjen Clason och Furudals bruk 1804-1856*, 1998.
- Heggestad, Eva, *Fången och fri. 1880-talets svenska kvinnliga författare om hemmet, yrkeslivet och konstnärskapet*, 1991
- Hirdman, Yvonne, *Att lägga livet till rätta. Studier i svensk folkhemspolitik*, 1989
- Hirdman, Yvonne, *Den socialistiska hemmafrun och andra kvinnohistorier*, 1992.
- Hirdman, Yvonne, *Med kluven tunga. LO och genusordningen*, 1998.
- Hoffman, P. T., *Church and community in the Diocese of Lyon, 1500-1789*, 1984
- Horgby, Björn, *Egensinne och skötsamhet. Arbetarkulturen i Norrköping 1850-1940*, 1993
- Hunt, Lynn, *The Family Romance of the French Revolution*, 1992.
- Jansdotter, Anna, *Ansikte mot ansikte. Räddningsarbete bland prostituerade kvinnor i Sverige ca 1850-1920*, 2004.
- Jarlert, Anders, *Judisk "ras" som äktenskapshinder i Sverige : effekten av Nürnberglagarna i Svenska kyrkans statliga funktion som lysningsförrättare 1935-1945*, 2006
- Jarrick, A, *Den himmelske älskaren. Herrnhutisk väckelse, vantro och sekularisering i 1700-talets Sverige*, 1989
- Jarrick, Arne, *Mot det moderna förnuftet. Johan Hjerpe och andra småborgare i Upplysningstidens Stockholm*, 1992
- Johansson, Ella, *Skogarnas fria söner. Maskulinitet och modernitet i norrländskt skogsarbete*, 1994
- Jonsson, Inger, *Linodlare, väverskor och köpmän. Linne som handelsvara och försörjningsmöjlighet i det tidiga 1800-talets Hälsingland*, 1994.
- Koivunen Bylund, Tuulikki, "Frukta icke, allenast tro". *Ebba Boström och Samariterhemmet 1882-1902*, 1994
- Kvinnor på gränsen till medborgarskap. Genus, politik och offentlighet 1800-1950*, red. Christina Florin och Lars Kvarnström, 2001
- Kyrka och nationalism i Norden. Nationalism och skandinavism i de nordiska folkkyrkorna under 1800-talet*, red. I. Brohed, 1998
- Lagerlöf Nilsson, Ulrika, *Med lust och bävan. Vägen till biskopsstolen inom Svenska kyrkan under 1900-talet*, 2010
- Landes, Joan B., *Women and the Public Sphere in the Age of the French Revolution*, 1988
- Larsson, Birgitta, *Conversion to Greater Freedom? Women, Church and Social Change in North-Western Tanzania under Colonial Rule*, 1991
- Larsson, Esbjörn, *Från adlig uppfostran till borgerlig utbildning. Kungl. Krigsakademien mellan åren 1792 och 1866*, 2005
- Larsson, Maja, *Den moraliska kroppen. Tolkningar av kön och individualitet i 1800-talets populärmedicin*, 2002

- Larsson, O., *Biskopen visiterar. Den kyrkliga överhetens möte med lokalsamhället 1650-1760*, 1999
- Lewis, Katarina, *Schartauansk kvinnofromhet i tjugonde seklet – en religionsetnologisk studie*. 1997
- Liliequist, J., *Brott, Synd och Straff. Tidelagsbrottet i Sverige under 1600- och 1700-talen*, 1992
- Lindberg, Alf, *Väckelse, frikyrklighet, pingströrelse : väckelse och frikyrka från 1800-talets mitt till nutid*, 1985.
- Lindberg, B. H., *Praemia et Poenae. Etik och straffrätt i Sverige i tidig ny tid*, Band 1, 1992
- Ljunggren, Jens, *Kroppens bildning. Linggymnastiken som manlighetsprojekt*. 1999
- Malmstedt, G. *Helgdagsreduktionen. Övergången från ett medeltida till ett modernt år i Sverige 1500-1800*, 1994
- Malmstedt, Göran *Helgdagsreduktionen. Övergången från ett medeltida till ett modernt år i Sverige 1500-1800*, 1994
- Manns, Ulla, *Den sanna frigörelsen. Om Fredrika Bremerförbundet 1884-1921*, 1997
- Manns, Ulla, *Upp systrar, väpnar er! Kön och politik i svensk 1800-talsfeminism*, 2005.
- Many are Chosen: Divine Election and Western Nationalism*. W. R. Hutchison & H. Lehmann, (eds), 1994
- Markusson Winkvist, Hanna, *Som isolerade öar. De lagerkransade kvinnorna och akademien under 1900-talets första hälft*, 2003.
- Matovic, Margareta, *Stockholmsäktenskap. Familjebildning och partnerval i Stockholm 1850-1890*, 1984
- McEachern, C., et al. (ed.), *Religion and Culture in Renaissance England*, 1992
- McLeod, Hugh, *Secularisation in Western Europe, 1848-1914*, 2000
- Milton, Lena, *Folkhemmetes barnmorskor: den svenska barnmorskekårens professionalisering under mellan- och efterkrigstid*, 2001
- Modärna tider. Vision och vardag i folkhemmet*, red. Jonas Frykman och Orvar Löfgren, 1985
- Muchembled, Robert, *Djävulens historia*, 2000
- Nordiske folkekirker i opbrud – National identitet og international nyorientering efter 1945*, red. Schörning, 2001
- Nyman, Magnus, *Förlorarnas historia. Katolskt liv i Sverige från Gustaf Vasa till drottning Kristina*, 1997
- Oden, Birgitta, Persson, Bodil E. Werner, Yvonne Maria, *Den frivilliga döden. Samhällets hantering av självmord i historiskt perspektiv*, 1998
- Oja, Linda & Lennersand, Marie, *Livet går vidare. Älvdalen och Rättvik efter de stora häxprocesserna 1668-1671*, 2006
- Olli, Soili-Maria, *Visioner av världen. Hädelse och djävulpakt i justitierevisionen 1680-1789*, 2007
- Ottosson, Mikael, *Sohlberg och surdegen. Sociala relationer på Kosta Glasbruk 1820-1880*, 1999
- Persson, Bodil, *Gud verkar genom naturliga medel. Pestens härjningar i Skåne 1710-13*. 2006.

- Petrén, Erik, *Kyrka och makt : bilder ur svensk kyrkohistoria*, 2000
- Pleijel, Hilding, *Hustavlans värld : kyrkligt folkliv i äldre tiders Sverige*, 1970
- Rémond, René, *Religion and Society in Modern Europe*, 1999
- Roger Griffin (ed.), *Fascism, Totalitarianism and Political Religion*, 2005
- Rosenbeck, Bente, *Kvindekön. Den moderne kvindligheds historie 1880-1980*, 1987
- Ross, Ronald J., *The failure of Bismarck's Kulturkampf: Catholicism and state power in imperial Germany, 1871-1887*, 1998
- Rönnbäck, Josefin, *Politikens genusgränser. Den kvinnliga rösträttsrörelsen och kampen för kvinnors politiska medborgarskap 1902-1921*, 2004
- Sanders, H. (red), *Mellem Gud og Djævulen. Religiøse og magiske verdensbilleder i Norden 1500-1800*, 2001
- Sekelskiftet och kön. Strukturella och kulturella övergångar år 1800, 1900 och 2000*. Anita Göransson (red), 2000
- Simonsen, Anders, *Bland hederligt folk. Organiserat sällskapsliv och borgerlig formering i Göteborg 1755-1820*, 2001
- Sommestad, Lena, *Från mejerska till mejerist. Studier i mejeriyrkets maskuliniseringsprocess*, 1992.
- Stat, kyrka, samhälle. Den stormaktstida samhällsordningen i Sverige och Östersjöprovincerna*, 2000
- Stenberg, Göran, *Döden diktar. En studie i likpredikningar och gravtal från 1600- och 1700-talen*, 1998
- Sundin, Jan, *För Gud, staten och folket. Brott och rättskipning i Sverige 1600-1840*, 1992
- Sörensen, Thomas, *Det blänkande eländet. En bok om Kronprinsens husarer i sekelskiftets Malmö*, 1997
- Sörlin, Per, *Trolldoms- och vidskepelseprocesserna i Göta hovrätt 1635-1754*, 1993
- The Decline of Christendom in Western Europe, 1750-2000*, eds. H. McLeod & W. Ustorf, 2003.
- Thidevall, Sven, *Kampen om folkkyrkan. Ett folkkyrkligt reformprograms öden 1928-1932*, 2000
- Thörn, Håkan, *Modernitet, sociologi och sociala rörelser*, 1997
- Thörn, Håkan, *Rörelser i det moderna. Politik, modernitet och kollektiv identitet i Europa*, 1997
- Tjeder, David, *The Power of Character: Middle-class Masculinities. 1800-1900*, 2003
- Tornbjær, Charlotte, *Den nationella modern. Moderskap i konstruktioner av svensk nationell gemenskap under 1900-talets första hälft*, 2002
- Ullman, Annika, *Stiftarinnegenerationen. Sofi Almquist, Anna Sandström, Anna Ahlström*, 2004
- Ulvros, Eva Helen, *Dansens och tidens virvlar. Om dans och lek i Sveriges historia*, 2004
- Ulvros, Eva Helen, *Fruar och mamseller. Kvinnor inom sydsvensk borgerlighet 1790-1870*, 1996
- Ulvros, Eva Helen, *Sophie Elkan. Hennes liv och vänskapen med Selma Lagerlöf*, 2001

- Walser, Helmut, *German nationalism and religious conflict : culture, ideology, politics, 1870-1914*, 1995
- Vammen, Tinne, *Rent og urent. Hovedstadens piger og fruer 1880-1920*, 1986
- Weikert, M. *I sjukdom och nöd. Offerkyrkoseder i Sverige från 1600-tal till 1800-tal*, 2004
- Verdier, Yvonne, *Tvätterskan, sömmerskan, kokerskan. Livet i en fransk by genom tre kvinnoyrken*. 1988.
- Wikander, Ulla, *Kvinnors och mäns arbeten. Gustavsberg 1880-1980. Genusarbetsdelning och arbetets degradering vid en porslinsfabrik*, 1988
- Werner, Yvonne Maria (ed.), *Christian Masculinity. Men and Religion in Northern Europe 1830-1940*, 2011
- Werner, Yvonne Maria, *Världsvid men främmande. Den katolska kyrkan i Sverige 1873-1929*. 1996
- Werner, Yvonne Maria, & Harvard, Jonas (eds.), *European Anti-Catholicism in a Comparative and Transnational Perspective*, 2013
- Wolffe, John, *The Protestant Crusade in Great Britain, 1829-60*, 2001
- Öhrström, Eva, *Elfrida Andrée. Ett levnadsöde*. Prisma 1999.
- Östberg, Kjell, *Efter rösträtten. Kvinnors utrymme efter det demokratiska genombrottet*, 1997.
- Östling, Per-Anders *Blåkulla, magi och trolldomsprocesser : En folkloristisk studie av folkliga trosföreställningar och av trolldomsprocesserna inom Svea Hovrätts jurisdiktion 1597-1720*, 2002

Riktlinjer för hemtenta

Hemtentan skall vara i essäform och utifrån den obligatoriska litteraturen och den fritt valda boken belysa minst fyra av kursens sex teman, men gärna samtliga. Den ska vara på cirka 8 sidor. Försök att integrera så många av kursens texter som möjligt i essän. Sist i häftet med instuderingsfrågor finns ett antal frågor avsedda att tjäna som ledning vid författandet av denna essä.

Schema

Introduktion

Dat/tid   **Introduktionsföreläsning**

Dat/tid   **Seminarium 1**

Läs: Ankarloo, Lindstedt-Cronberg, Berntsson, *Kyrka i Sverige* (Berntsson),
Wåghäll Nivre

Dat/tid   **Seminarium 2**

Läs: Malmstedt, Lerbom, Sandén

Dat/tid   **Seminarium 3**

Läs: Ambjörnson, Berggren/Trägårdh kap.2 och 3,
Rydström/Tjeder, kap.1 och 2

Dat/tid	Seminarium 4	Läs:
	Olsson, Tjeder, Ulvros (ur <i>Fruar och ..</i>), Tjeder, Marcusdotter, Larsson, Ullman	
Dat/tid	Seminarium 5	Läs:
	Blaschke, Jarlert, <i>Kyrka i Sverige</i> (Weyryd), McLeod, Tegborg, Werner	
Dat/tid	Seminarium 6	Ulvros
	(Den nya kvinnan), Blomberg, Åkesson	
Dat/tid	Seminarium 7	Diskussion
	av den fritt valda litteraturen	
Dat/tid	Seminarium 8	
	Diskussion av den fritt valda litteraturen	

Delkurs 2 *Akademiskt skrivande* (7,5 högskolepoäng)

Obligatorisk kurslitteratur

Historisk Tidskrift, tre avhandlingsrecensioner enligt lärarens val, elektroniskt tillgängliga
(ca 20 s.)

Läroplan, examensmål och gymnasiegemensamma ämnen för gymnasieskola 2011 [Elektronisk resurs], Skolverket, Stockholm, 2011 <http://hdl.handle.net/2077/31404> (s. 5–10 samt s. 67–68) (12 s.)

Populär Historia. Tre artiklar enligt lärarens val (ca 15 s.)

Rienecker, Lotte, Stray Jørgensen, Peter & Gandil, Morten (2009) *Skriv en artikel: om vetenskapliga artiklar, fackartiklar och förmedlande artiklar*, 1. uppl., Malmö: Liber. ISBN: 978-91-47-08947-5 (238 kr) (175 s.)

Ämnesplan, Historia 1b, fritt tillgänglig på Skolverkets hemsida. [Elektronisk resurs], Skolverket, Stockholm, 2011 <http://www.skolverket.se/laroplaner-amnen-och-kurser/gymnasieutbildning/gymnasieskola/his?subjectCode=HIS&lang=sv&tos=gy>

Referenslitteratur

Grammatik och språkriktighet

Språkriktighetsboken, (2005) 1. uppl. Stockholm: Norstedts akademiska förlag. ISBN: 91-7227-381-X

Svenska Akademiens språklära (2003). Tor G. Hultman. Stockholm: Norstedt. ISBN: 91-7227-351-8

Skrivregler

Svenska skrivregler (2000) 2. [utök.] uppl. Stockholm: Liber. ISBN: 91-47-04974-X

Ord och uttryck

Svenskt språkbruk: Ordbok över konstruktioner och fraser (2015). Första upplagan, 5:te tryckningen. Stockholm: Språkrådet. ISBN: 9789175130675

- Läroböcker för gymnasiet, 1b, läses i urval i samband med författandet av lärobokstext
- Almgren, Hans, Bergström, Börje & Löwgren Arne (2011). *Alla tiders historia. 1b*, 1. uppl. Gleerup, Malmö ISBN: 9789140675170 (452 s.)
- Harrison, Dick & Harrison Lindbergh, Katarina (2016) *Bilden av historien. 1b*, 1. uppl. Stockholm: Liber. ISBN: 9789147108206 (627 s.)
- Larsson, Olle (2016). *Möt historien. 1b*, Första upplagan. Malmö: Gleerups. ISBN 9789140693235 (316 s.)
- Långström, Sture (2012) *Historia. 1b, Den lilla människan och de stora sammanhangen* (inklusive Historia 1a2), 1. uppl. Lund: Studentlitteratur. ISBN: 978-91-44-03791-2 (434 s.)
- Valbar litteratur för recensionsuppgift och populärvetenskaplig artikel
(Eller annat historievetenskapligt arbete i samråd med läraren)
- Clementsson, Bonnie (2016). *Förbjudna förbindelser: föreställningar kring incest och incestförbud i Sverige 1680-1940*. Diss. Lund : Lunds universitet. ISBN: 9789187439285. (397 s.)
- Collstedt, Christopher (2007). *Duellanten och rättvisan: duellbrott och synen på manlighet i stormaktsväldets slutskede*. Diss. Lund : Lunds universitet. ISBN: 978-91-976529-3-3. (341 s.)
- Englund, Peter (2015) *Stridens skönhet och sorg. 1915: första världskrigets andra år i 108 korta kapitel*. 1. utg. Stockholm: Natur & kultur. ISBN: 9789127140530 (401 s.)
- Harrison, Dick (2012) *En medeltida storstad: historien om Söderköping*. Stockholm: Norstedt. ISBN: 978-91-1-303408-9 (253 s.)
- Harrison, Dick (2016). *Ett stort lidande har kommit över oss: historien om trettioåriga kriget*. [Ny utg.] Stockholm: Ordfront. ISBN: 9789170378935. (646 s.)
- Hirdman, Yvonne (2010) *Den röda grevinnan: en europeisk historia*. Stockholm: Ordfront. (396 s.)
- Karlsson, Klas-Göran (2012). "De som är oskyldiga idag kan bli skyldiga imorgon-": Det armeniska folkmordet och dess efterbörd. Stockholm: Atlantis. ISBN: 978-91-7353-5304 (338 s.)
- Nilsson, Anna (2012) *Lyckans betydelse: sekularisering, sensibilisering och individualisering i svenska skillingtryck: 1750-1850*. Lund: Agering, Diss. Lunds universitet (272 s.)
Tillgänglig på Internet:
<http://lup.lub.lu.se/luur/download?func=downloadFile&recordOid=2300214&fileOid=2342298>
- Norrhem, Svante (2013). *Christina och Carl Piper: en biografi*. [Ny utg.] Lund: Historiska media. ISBN: 9789175450445 (288 s.)
- Norrhem, Svante (2014). *Ebba Brahe: makt och kärlek under stormaktstiden*. Lund: Historiska media. ISBN: 9789175930268 (191 s.)

- Petersson, Erik & Sandén, Annika (2012) *Mot undergången: ärkebiskop Angermannus i apokalypsens tid*. Stockholm: Norstedt. ISBN: 978-91-1-303231-3 (298 s.)
- Runefelt, Leif (2015). *Att hasta mot undergången: anspråk, flyktighet, förställning i debatten om konsumtion i Sverige 1730-1830*. Lund: Nordic Academic Press. ISBN: 9789187675362 (368 s.)
- Runefelt, Leif (2011). *En idyll försvarad: Ortsbeskrivningar, herrgårdskultur och den gamla samhällsordningen 1800-1860*. Lund: Sekel. ISBN: 978-91-85767-76-2 (311 s.)
- Sandén, Annika (2015). *Missdådare: brott och människoöden i Sverige omkring 1600*. 2. uppl. Stockholm: Atlantis. ISBN: 978-91-7353-665-3 (275 s.)
- Sandén, Annika (2016) *Bödlar: liv, död och skam i svenskt 1600-tal*. Stockholm: Atlantis. ISBN: 9789173538428 (355 s.)
- Ullgren, Peter (2015) *En makalös historia: Magnus Gabriel De la Gardies uppgång och fall*. Stockholm: Norstedt, Stockholm. ISBN: 9789113040837 (327 s.)
- Ullgren, Peter (2011). *Hemligheternas brödraskap: om de svenska frimurarnas historia*. Stockholm: Norstedt. ISBN: 9789113039602 (338 s.)
- Ulvros, Eva Helen (2016). *Kvinnors röster: livsöden från det moderna Sveriges framväxt*. Lund: Historiska media. ISBN: 9789175453248. (319 s.)
- Zander, Ulf (2012). *Förintelsens Röda nejlika: Raoul Wallenberg som historiekulturell symbol*. [Rev. och utvidgad version] Stockholm: Forum för levande historia (234 s.)
Tillgänglig på Internet: http://www.levandehistoria.se/sites/default/files/material_file/skriftserie-12-forintelsens-roda-nejlika.pdf
- Östlund, Joachim (2007) *Lyckolandet: maktens legitimering i officiell retorik från stormaktstid till demokratins genombrott*. Lund: Sekel, Diss. Lunds universitet. ISBN: 978-91-975223-9-7 (301 s.)
- Östlund, Joachim (2017) *Saltets pris: svenska slavar i Nordafrika och handeln i Medelhavet 1650-1770*. Lund: Nordic Academic Press. ISBN: 9789187675164 (395 s.)
- Österberg, Eva (2016). *De små då: perspektiv på barn i historien*, Stockholm: Natur & kultur. ISBN: 9789127149021 (422 s.)
- Österberg, Eva (2007). *Vänskap: en lång historia*, Stockholm: Atlantis. ISBN: 978-91-7353-190-0 (326 s.)

Delkurs 3 *Metodkurs* (7,5 högskolepoäng)

Obligatorisk kurslitteratur

Bjarne Larsson, Gabriela (red.) (2002). *Forma historia: metodövningar*, Lund: Studentlitteratur. ISBN: 91-44-01635-2 (302 s.)

Florén, Anders & Ågren, Henrik, (2006) *Historiska undersökningar. Grunder i historisk teori, metod och framställningsätt*, Lund: Studentlitteratur, ISBN: 91-44-04513-1 (178 s.)

Kurskompendium:

Bergström, Göran & Boréus, Kristina (red.) (2012). *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig textanalys*, 3:dje utökade uppl. Lund: Studentlitteratur, ISBN: 978-

- 91-44-07476-4 (s. 449-454) (ingår i kurskompendiet) (6 s.)
- Boréus, Kristina, "Diskursanalys". Ingår i: *Handbok i kvalitativa metoder* (2012). Ahrne, Göran & Svensson Peter (red.), Malmö: Liber. ISBN: 978-91-47-09446-2, (s. 150-164) (ingår i kurskompendiet) (15 s.)
- Karlsson, Klas-Göran & Zander, Ulf, (2014). *Historien är närvarande. Historiedidaktik som teori och tillämpning*, Lund: Studentlitteratur, ISBN:9789144096384 (s. 70–80) (ingår i kurskompendiet) (11 s.)
- Politiska tal hämtade från www.svenskatal.se Jonas Sjöstedt, "Tal i Almedalen 2015"; Anna Kinberg Batra, "Installationstal på Moderaternas extra partistämman lördag 10 januari 2015 – Sverige kan mer"; Stefan Löfven, "Vänd aldrig bort blicken, tal på Förintelsens minnesdag" 2013-10-27 (ingår i kurskompendiet) (20 s.)
- Ödman, Per Johan, "Hermeneutik och forskningspraktik", Ingår i: *Kunskapande metoder inom samhällskunskapen* (2003), Gustavsson, Bengt, (red.), Lund: Studentlitteratur. ISBN: 91-44-02368-5 (s. 74–83) (ingår i kurskompendiet) (10 s.)

Antal sidor: 542 Ytterligare några sidor övningsmaterial kan tillkomma.

Delkurs 4 Uppsatskurs (7,5 högskolepoäng)

- Strömquist, Siv (2014). *Uppsatshandboken: råd och regler för utformningen av examensarbeten och vetenskapliga uppsatser*, 6., [utök., uppdaterade och förtydligade] uppl., Uppsala: Hallgren & Fallgren, ISBN: 9789173828710 (142 s.)

Antal sidor: 142

Referenslitteratur

- Götlind, Anna & Linnarsson, Magnus, *Konsten att skriva en fotnot: vetenskaplig formalia för humanister*, 1. uppl., Studentlitteratur, Lund, 2015
- Språkriktighetsboken*, Norstedts akademiska förlag, Stockholm, 2005
- Svenska skrivregler*, Liber, Stockholm, 2000
- Svenskt språkbruk: ordbok över konstruktioner och fraser*, Första upplagan, Språkrådet, Stockholm, 2015

Förslag på litteratur som kan användas i uppsatsarbetet beroende på metodval

- Ahrne, Göran & Svensson, Peter (2011). *Handbok i kvalitativa metoder*, Malmö: Liber. ISBN: 978-91-47-09446-2 (245 s)
- Bergström, Göran & Boréus, Kristina (2012) *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig textanalys*, 3:dje utök. uppl. Lund: Studentlitteratur. ISBN: 978-91-44-07476-4 (536 s)
- Bryman, Alan (2011). *Samhällsvetenskapliga metoder*, 2:a rev. uppl. Malmö: Liber. SBN: 978-91-47-09068-6 (690 s)
- Engelby, Eva & Söderberg, Johan (2013), *Kvantitativa metoder: för samhällsvetare och humanister*, Lund: Studentlitteratur. ISBN: 9789144089799 (245 s)

- Eliasson, Annika (2013). *Kvantitativ metod från början*, 3:dje uppd. uppl. Lund: Studentlitteratur. ISBN: 9789144089799 (161 s)
- Giddens, Anthony & Sutton, Philip (2014) *Sociologi*, 5:te rev. och uppd. Upplagan, Lund: Studentlitteratur. ISBN:9789144092492, (807 s)
- Götlind, Anna & Kåks, Helena (2014) *Mikrohistoria. En introduktion för uppsatsskrivande studenter*, Lund: Studentlitteratur. ISBN:9789144094571 (225 s)
- Karlsson, Klas-Göran & Zander, Ulf (2014) *Historien är närvarande. Historiedidaktik som teori och tillämpning*, Lund: Studentlitteratur. ISBN:9789144096384 (318 s)
- Körner, Svante & Wahlgren, Lars (2015). *Statistiska metoder*, 3:dje uppl. Lund: Studentlitteratur. ISBN: 9789144108711 (220 s)
- Larsen, Håkon, översättare Johanna Holmberg (2014). *Den nya kultursociologin. Kultur som perspektiv och forskningsobjekt*, Lund: Studentlitteratur. ISBN: 9789144100340 (155 s)
- Rienecker, Lotte & Stray Jørgensen, Peter (2014). *Att skriva en bra uppsats*, 3:e omarb. uppl. Malmö: Liber. ISBN: 9789147111510 (349 s.)
- Thor, Malin, ”Muntliga källor och källkritik” Ingår i: *Muntlig historia* (2006) Thor, Malin & Hansson, Lars (red.), 3:dje omarb. uppl. Lund: Studentlitteratur. ISBN: 978-91-44-04616-7, (s. 21-40) (20 s)
- Winther Jørgensen, Marianne & Phillips, Louise (2000). *Diskursanalys som teori och metod*. Lund: Studentlitteratur. ISBN: 91-44-01302-7 (205 s)